

آنالیز و ارزیابی

آنالیز فصل

مقدمه

خطکشی

وسایل و تجهیزات خطکشی

مراحل انجام خطکشی

اصول و نکات فنی در خطکشی

نکات ایمنی و مفاظتی

پرسش‌های پایانی

فعالیت‌های کارگاهی

پژوهش

فصل

- هدف‌های (فتاری): پس از فرآگیری این فصل از هنرجو انتظار می‌شود:
- مفهوم خطکشی را شرح دهد.
  - از وسایل و تجهیزات خطکشی به طور صحیح استفاده کند.
  - مرکز قطعات گرد را تعیین کند.
  - مراحل خطکشی را شرح دهد.
  - عمل خطکشی (وی سطوح صاف را انجام دهد.
  - اصول و نکات فنی در خطکشی را به کار گیرد.
  - نکات ایمنی در خطکشی را (عایت کند.

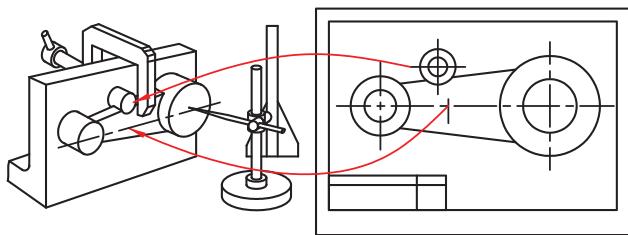
مقدمه

یک آهنگر یا آلومینیم کار لازم است قبل از اینکه مواد اولیه انتخاب شده برای ساخت در و پنجره را برش دهد، روی آنها را خط کشی کرده و مسیرهای برش را مشخص کند.

یک کابینت ساز قبل از اینکه محل نصب دستگیره ها روی کابینت را سوراخ کاری کند بهتر است محل آنها را بر اساس نقشه، مشخص و علامت گذاری کند تا محل سوراخ کاملاً مشخص و دقیق باشد و اشتباہی رخ ندهد.

خط کشی

هدف از خط کشی مشخص کردن محل صحیح برای انجام عملیات بعدی مانند سوراخ کاری، نقطه جوش، اتصال، ... روی قطعه کار است. با انجام خط کشی، فلز کار:

شکل ۲-۱- خط کشی

- ۱- از سهولت و سرعت عمل بیشتری در کار بروخوردار است.
- ۲- از درست بودن کار اطمینان خاطر دارد.
- ۳- کار با دقیق و کیفیت بهتری انجام می شود (شکل ۲-۱).

۴- کاهش دور ریز مواد خام.

خط کشی بر مبنای داده ها و اطلاعات زیر انجام می شود :

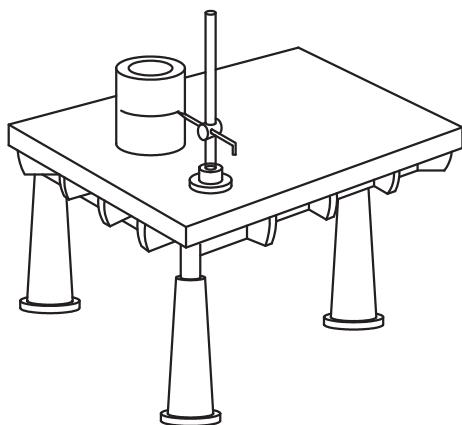
- اطلاعات نقشه فنی قطعه؛

- اطلاعاتی که از روی نمونه کار استخراج می شود؛

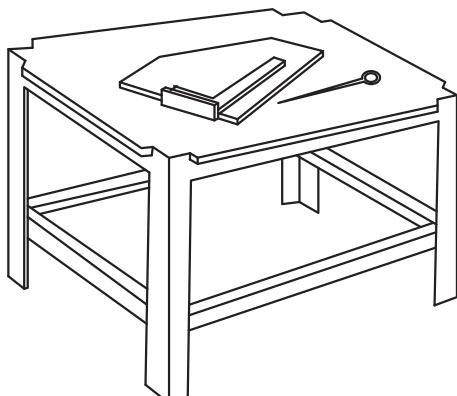
فعالیت

چنانچه جنس قطعه کار فلز، کاشی، طلق، شیشه، پارچه، چرم، اسفنج و ... باشد از چه وسایلی برای خط کشی می توان استفاده کرد؟

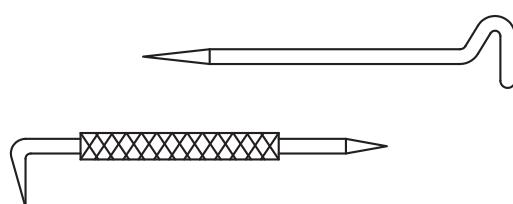
وسایل و تجهیزات خطکشی

شکل ۲-۲ - صفحه صافی

شکل ۳-۲ - میز خطکشی

شکل ۴-۲ - سوزن خطکش

صفحة صافی : سطحی که عملیات خطکشی روی آن انجام می‌شود باید کاملاً صاف، تراز و مساحت لازم را داشته باشد. این صفحه از جنس چدن خاکستری و یا گرانیت است که سنگین بوده و سطح آن پرداخت شده است. این صفحه روی میز یا پایه‌هایی سوار می‌شود (شکل ۲-۲).

میز خطکشی : صفحه فولادی نسبتاً بزرگی که روی چهارپایه فلزی قرار گرفته و برای انجام کارهای ساده‌تر با دقت کمتر از آن استفاده می‌شود (شکل ۲-۳).

توجه : از وارد کردن ضربه و یا سنبه نشان زدن بر روی میز خطکشی و صفحه صافی خودداری کنید.

سوزن خطکش : وسیله‌ای است که از آن برای ترسیم خطوط روی قطعات کار استفاده می‌شود.

جنس : از آنجا که سوزن خطکش برای خطکشی روی سطوح خشن و سخت استفاده می‌شود از فولاد آب دیده انتخاب می‌شود. گفتنی است، برای خطکشی سطوح پرداخت شده و نرم می‌توان از سوزن خطکش برنجی استفاده کرد. همچنین در آلمینیم کاری برای خطکشی محلهایی که باید خم شوند از مداد استفاده می‌شود.

شکل و ساختمان : سوزن خطکش از دو قسمت سر نوک تیز و بدنه که برای گرفتن آن است تشکیل می‌شود. سر آن با زاویه ۱۰ تا ۱۵ درجه تیز شده و قسمت بدنه آن ممکن است صاف یا آج دار باشد (شکل ۲-۴).

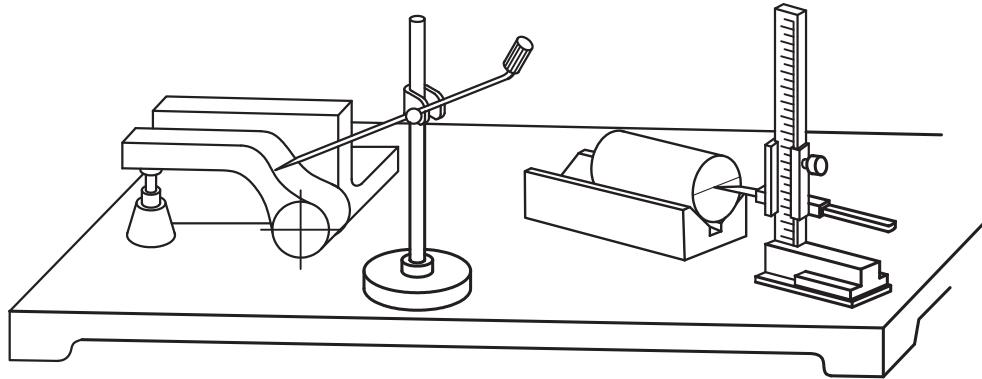
فعالیت

ضمن ارائه تصویری از پشت صفحه صافی و با مشارکت یکی از همکلاسی‌های خود پیرامون علل شبکه‌بندی پشت صفحه صافی‌ها بحث و گفت‌وگو کرده، خلاصه آن را در این قسمت بنویسید.

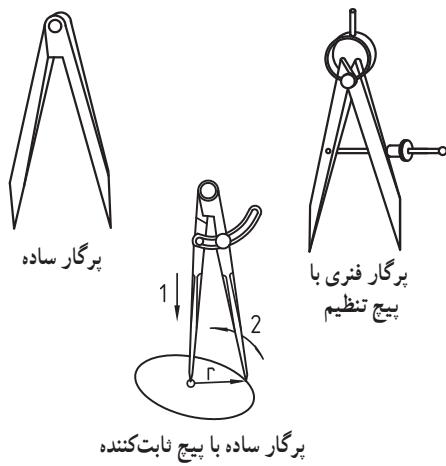
.....

.....

سوزن خطکش پایه‌دار: برای ترسیم خطوط موازی با خط یا سطح مبنا از سوزن خطکش پایه‌دار استفاده می‌شود. این سوزن خطکش ممکن است ساده و یا مدرج باشد. در نوع مدرج مقدار فاصله مستقیماً روی سوزن خطکش پایه‌دار تنظیم می‌شود و نیاز به وسیله اندازه‌گیری نیست (شکل ۲-۵).

شکل ۲-۵- سوزن خطکش و کولیس پایه‌دار

شکل ۲-۶- پرگار

پرگار: از پرگارها برای رسم دایره، خطوط، علامت‌گذاری و انتقال اندازه استفاده می‌شود. به‌طور کلی پرگارها از دو بازوی نوک‌تیز سخت کاری شده که به‌وسیله پیچ و فربه هم متصل می‌شوند تشکیل شده است. پرگارهای خطکشی در انواع مختلفی ساخته می‌شود. از جمله پرگار ساده، پرگار فرنری با پیچ تنظیم، پرگار ساده با پیچ قفل کننده (ثابت کننده)، پرگار مدرج، پرگار موازی‌کش، پرگار با بازوی کشویی و قابل تنظیم و... (شکل ۲-۶).

فعالیت

چرا هرگز نباید از پیچ‌گوشتی و کولیس به جای سوزن خطکش استفاده کرد؟

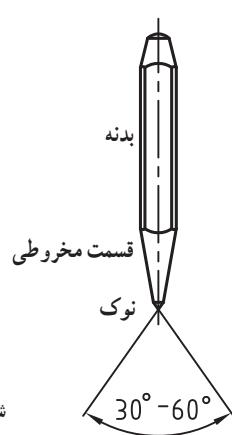
- .....
- .....
- .....

سننهشان : سننهشان وسیله‌ای است که از آن برای نشانه‌زدن مرکز سوراخ‌ها، نشانه‌گذاری و تثبیت خطوطی که ممکن است در حین کار محظوظ شوند استفاده می‌شود (شکل ۲-۷).

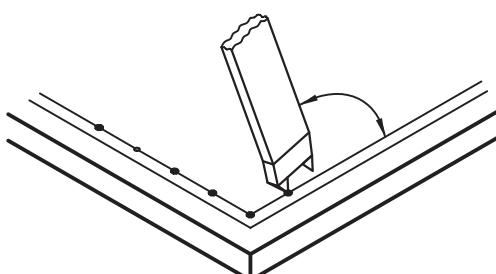
سننهشان‌ها را از جنس فولاد ابزارسازی و آب‌کاری شده انتخاب می‌کنند که البته لازم است جنس آن از قطعه کار سخت‌تر باشد. زاویه سرسننهشان‌ها برحسب نوع کار مشخص می‌شود. سننهشان‌هایی که برای تثبیت خطوط مورد استفاده قرار می‌گیرند عموماً با زاویه 30° درجه و سننهشان‌هایی که برای مراکز دایره‌ها و سوراخ‌ها به کار می‌روند 60° درجه در نظر گرفته می‌شوند. برای تثبیت خطوط و به منظور مساوی بودن فاصله بین نشانه‌ها بهتر است از سننهشان دوقلو استفاده کرد (شکل ۲-۸).

نوع دیگری از سننهشان که برای تعیین مرکز قطعات دایره‌ای کاربرد دارد سننهشان مرکزیاب است . این سننهشان مجهز به کلاهک مخروطی و گلوبی راهنمای سننهشان است (شکل ۲-۹).

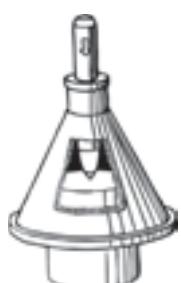
شابلون^۱ : یکی دیگر از وسایلی که در خط‌کشی ممکن است از آن استفاده شود شابلون‌های فرم و موازی است. شابلون‌ها ممکن است در کارگاه موجود بوده یا برای یک کار خاص یا تولید انبوه ساخته شوند (شکل ۲-۱۰).

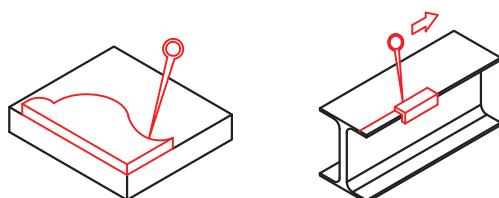
شکل ۲-۷ - سننهشان

شکل ۲-۸ - سننهشان دوقلو

شکل ۲-۹ - سننهشان مرکزیاب

شکل ۲-۱۰ - شابلون

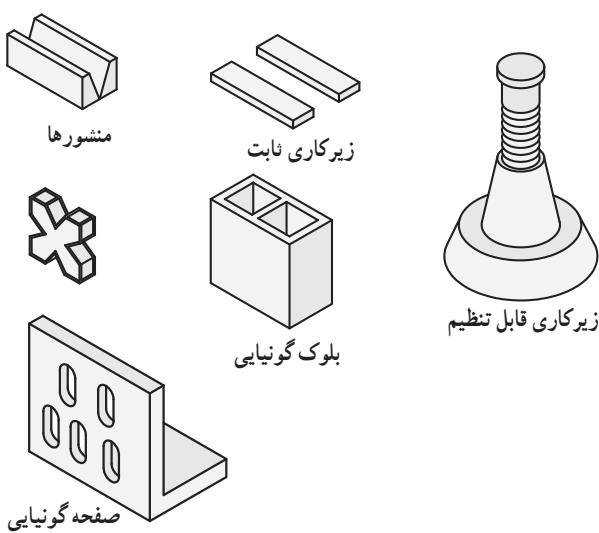
این لغت آلمانی است ۱-Schablone

فعالیت

نام و کاربرد وسایل زیر را بنویسید .

- .....
- .....
- .....

شکل ۱۱-۲- وسایل کمکی در خط‌کشی

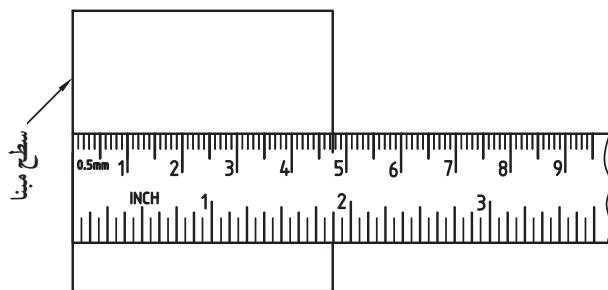
وسایل کمکی : علاوه بر وسایلی که برای انجام عملیات خط‌کشی شرح داده شد، برای سهولت خط‌کشی، از وسایل و تجهیزاتی مثل انواع جنافی، شمشهای موازی، جک‌ها، زیرکاری قابل تنظیم، مرغک‌های پایه‌دار، صفحات گونیابی و... نیز استفاده می‌شود (شکل ۱۱-۲).

مراحل انجام خط‌کشی

برای انجام عملیات خط‌کشی مطابق زیر عمل کنید :

آماده‌سازی سطح خط‌کشی : قبل از انجام خط‌کشی لازم است سطح مورد نظر را رنگ کنید تا خطوط رسم شده از وضوح کافی برخوردار باشند. در قطعات ریخته‌گری و کوره‌کاری شده از دوغاب گچ و قطعاتی که دارای سطوح براق هستند از محلول کات کبود با آب یا رنگ‌های مخصوص استفاده می‌شود. البته می‌توان از مازیک صنعتی نیز برای رنگ‌آمیزی سطح استفاده کرد.

توجه : کات کبود و جوهر مازیک سمی است.

شکل ۱۲-۲- مبنای خط‌کشی

استقرار قطعه‌کار : قطعه‌کار را روی صفحه صافی و یا میز خط‌کشی قرار دهید.

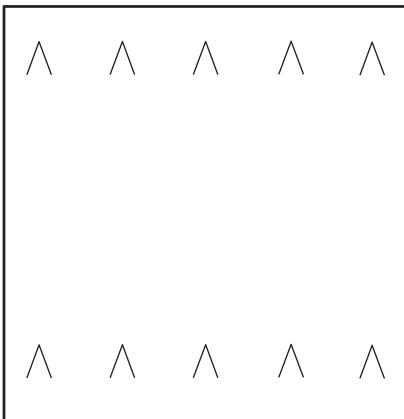
انتخاب سطح مبنای : یکی از لبه‌های قطعه‌کار را که کاملاً دقیق است به عنوان مبنای خط‌کشی مشخص کنید (شکل ۱۲-۲).

انتقال اندازه و علامت‌گذاری : با توجه به نقشه‌کار،

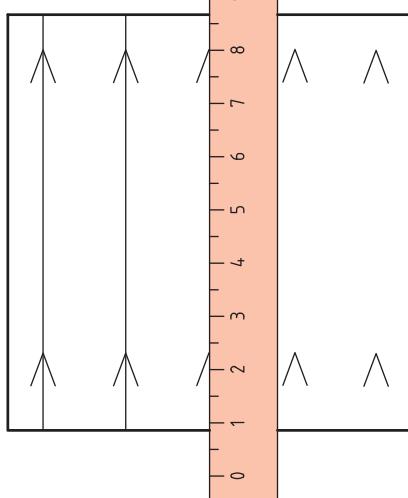
فعالیت

برای انطباق دقیق لبه خط‌کش با سطح مبنای قطعه کار چه تدبیری می‌اندیشید؟

.....
.....
.....

شکل ۲-۱۳ - علامت‌گذاری

شکل ۲-۱۴ - خطکشی با خطکش فلزی تخت

وسیله اندازه‌گیری مناسب انتخاب کرده، فاصله اولین خط نسبت به لبه مبنا را مشخص و نشانه‌گذاری کرده و به منظور دقت پیشتر و مشاهده بهتر، محل علامت‌گذاری شده با دو خط متقطع (۸) مشخص کنید (شکل ۲-۱۳).

خطکشی : با استفاده از خطکش فلزی تخت نقاط مورد نظر را که قبلًا با علامت (۸) نشانه‌گذاری شده بهم وصل کنید (شکل ۲-۱۴).

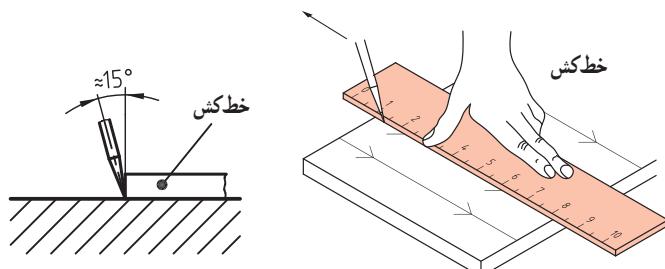
در عمل خطکشی لازم است

- خطکش بهوسیله دست مطابق شکل روی سطح کار فشار داده شود (شکل ۲-۱۵).

- نوک سوزن خطکش در روی سطح قطعه کار و چسبیده به لبه خطکش قرار گیرد.

- محور سوزن خطکش نسبت به خط قائم و لبه خطکش حدود ۱۵ درجه زاویه داشته باشد تا در هنگام کار بر روی سطح مورد خطکشی به لبه خطکش گیر نکند.

- مسیر حرکت سوزن خطکش از بالا به پایین باشد.

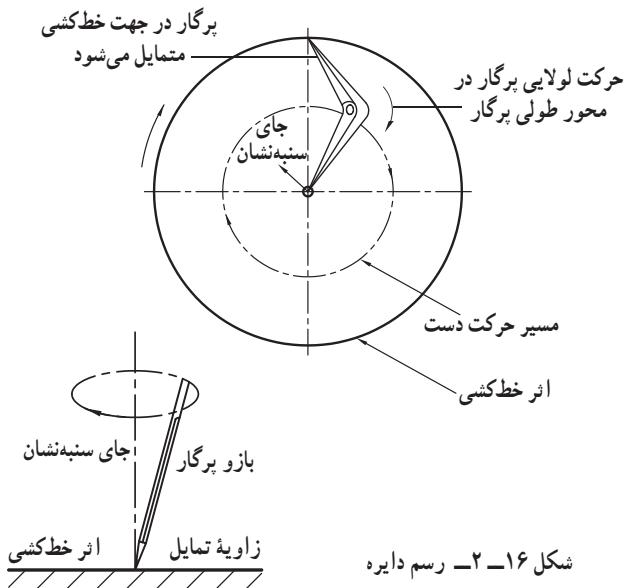

شکل ۲-۱۵ - روش خطکشی

فعالیت

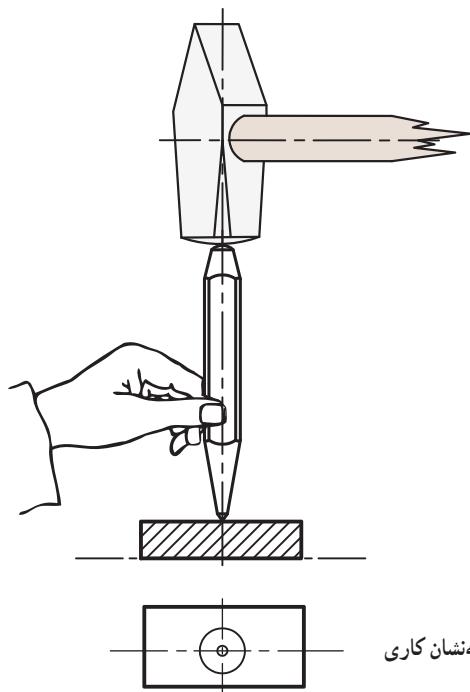
روی یک ورق فلزی ضایعاتی به طول کمتر از ۱۰۰ میلی‌متر سه خط موازی توسط سوزن خطکش رسم نمایید. زاویه محور سوزن خطکش نسبت به قطعه کار در خط اول 9° ، در خط دوم 15° و در خط سوم 45° باشد. نتایج را با هم مقایسه نمایید.

.....

شکل ۲-۱۶ - رسم دایره

برای رسم دایره نیز پس از آن که شعاع دایره با توجه به اندازه نقشه مشخص و روی پرگار تنظیم شد، نوک یکی از بازو های پرگار را در مرکز دایره (جایی که قبلاً سنبه نشان زده شده است) قرار داده و سپس دایره مورد نظر را رسم می کنیم (شکل ۲-۱۶).

شکل ۲-۱۷ - سنبه نشان کاری

سنبه نشان کاری : در این مرحله چنانچه لازم باشد سنبه نشان مناسب انتخاب کرده، نوک آن را در محل مربوطه نشانده و آن را به طور عمودی گرفته و با استفاده از ضربه چکش اثر لازم را ایجاد کنید (شکل ۲-۱۷).

فعالیت

دقت و ظرافت خطکشی به چه عواملی بستگی دارد؟

- .....
- .....
- .....

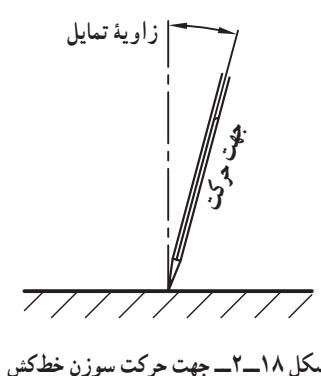
اصول و نکات فنی در خطکشی

۱- برای حفظ کیفیت صفحه خطکشی باید آن را همیشه تمیز نگه داشته و به صورت هفتگی آن را با نفت شسته، سطح آن را خشک کرده و روی آن را گرافیت مالیده و تراز کرد.

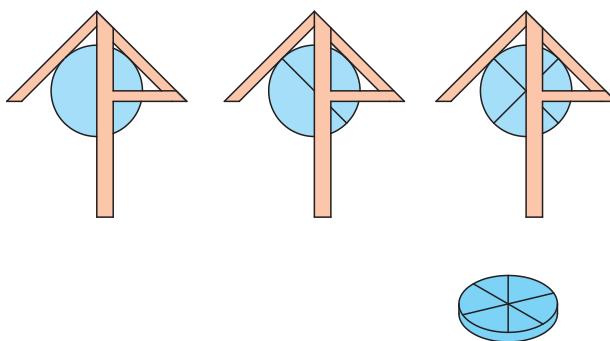
۲- فشار وارده توسط سوزن خطکش باید متناسب با جنس قطعه کار باشد. برای قطعات نرم فشار کمتر وارد شود.
۳- عمق خراش کم باشد.

۴- زاویه تمايل و انحراف از خط قائم در جهت حرکت سوزن خطکش باشد (شکل ۱۸-۲).

۵- برای تعیین مرکز قطعات استوانه‌ای از سننه‌نشان مرکزیاب یا گونیای مرکزیاب یا اجزای گونیای مرکب استفاده شود. روش استفاده از گونیای مرکزیاب به این ترتیب است که آن را روی میله استوانه‌ای به گونه‌ای مستقر می‌کنیم که دو ضلع زاویه آن بر سطح جانبی استوانه مماس شود که در این صورت خطکش آن در روی قطر قرار می‌گیرد. در این حالت با استفاده از سوزن خطکش قطری را رسم می‌کنیم و سپس با جابه‌جا کردن گونیای مرکزیاب روی محیط استوانه دو قطر دیگر را ترسیم می‌کنیم، چنانچه گونیای مرکزیاب سالم باشد این سه قطر در یک نقطه هم‌دیگر را قطع می‌کنند و در غیر این صورت مثلث کوچکی در وسط دایره تشکیل شده که وسط آن مرکز قطعه است (شکل ۱۹-۲).

شکل ۱۸-۲- جهت حرکت سوزن خطکش

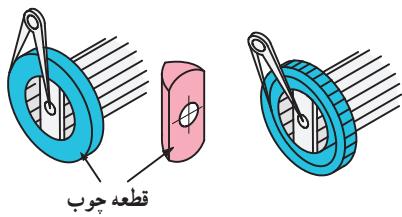

شکل ۱۹-۲- تعیین مرکز قطعات گرد

فعالیت

چنانچه فرد چپ دست در کارگاه شما وجود داشته باشد خطکش و سوزن خطکش را با کدام دست باید بگیرد، همچنین خطکش را در کدام قسمت قطعه کار قرار دهد؟ به او نحوه صحیح این کار را آموزش دهید.

.....
.....

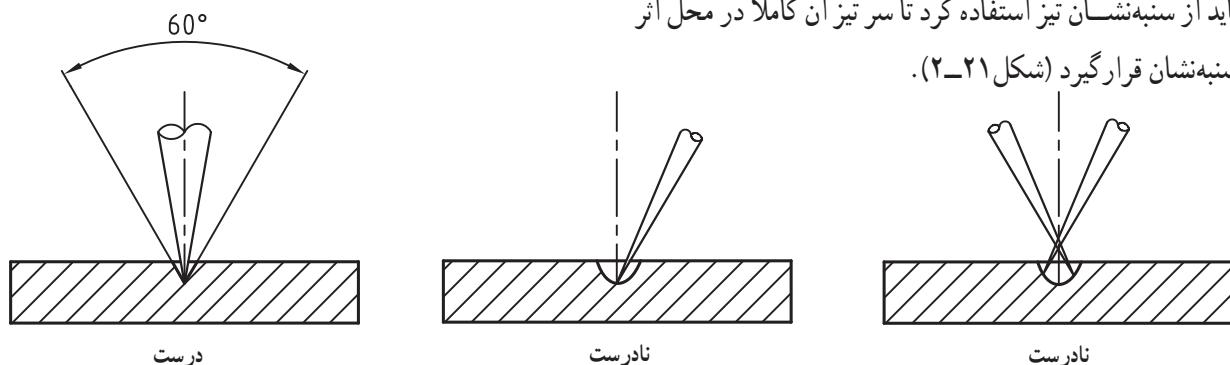

شکل ۲۰-۲۰- تعیین مرکز استوانه‌های سوراخدار

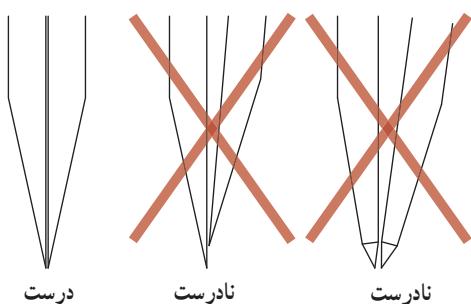
۶- برای تعیین مرکز استوانه‌های که سوراخ دار هستند مثل لوله‌ها، فلانچ‌ها و... می‌توان یک قطعه چوب در وسط سوراخ به صورت کاملاً محکم قرار داده و سپس به روش قبل مرکزیابی را انجام دهید (شکل ۲۰-۲۰).

۷- برای ایجاد نشانه‌هایی که باید نوک پرگار در آن قرار گیرد، لازم است نوک سنبه‌نشان کاملاً تیز باشد.

برای ایجاد محل نشست سرپرگار و به منظور رسم دایره باید از سنبه‌نشان تیز استفاده کرد تا سرتیز آن کاملاً در محل اثر سنبه‌نشان قرار گیرد (شکل ۲۱-۲۱).

شکل ۲۱-۲۱- اثر تیز بودن نوک سنبه‌نشان

شکل ۲۲-۲۲- مساوی بودن طول بازو های پرگار

۸- طول بازو های پرگار باید با هم مساوی باشند، لذا در هنگام تیز کردن دقیق شود تا طول آنها یکسان باقی مانده و لبه های داخلی آنها نیز با هم دیگر مماس باشند (شکل ۲۲-۲۲).

فعالیت

آیا می‌توان از پرگار نقشه‌کشی برای خطکشی روی فلزات استفاده کرد؟ چرا؟

.....

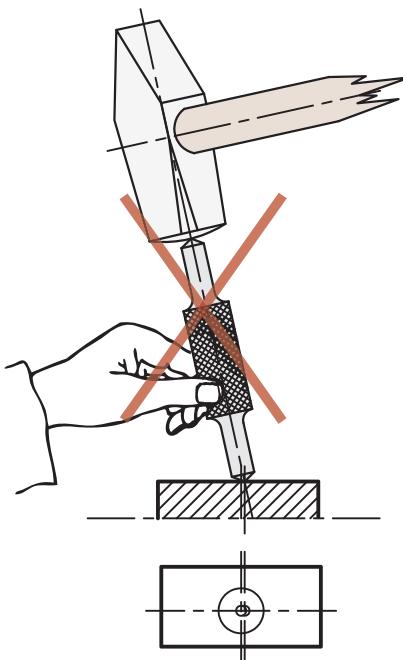
.....

.....

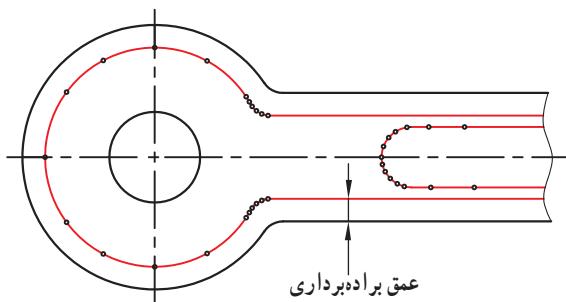
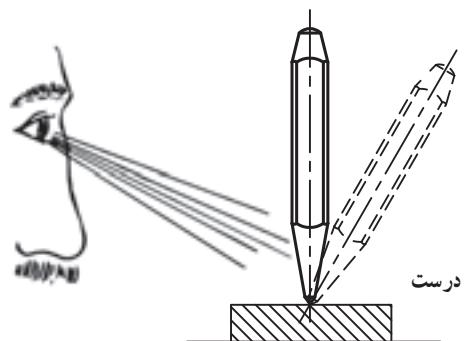
۹- سنبه‌نشان را از محل صحیح به دست گرفته تا به راحتی بتوان محل استقرار نوک آن را روی قطعات مشاهده کرد (شکل ۲-۲۳).

۱۰- کج قرار دادن سنبه در هنگام نشانه‌زنی باعث انحراف محل اثر آن می‌شود (شکل ۲-۲۴).

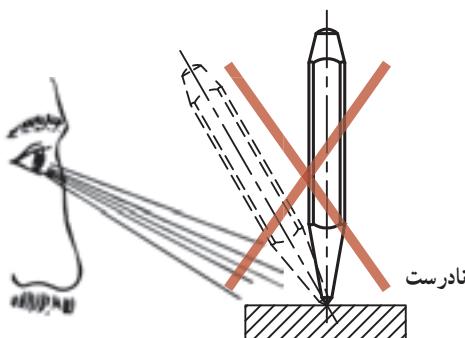
۱۱- در نشانه‌زنی خطوط منحنی فاصله نشانه‌ها را نسبت به خطوط مستقیم کمتر در نظر بگیرید (شکل ۲-۲۵).

شکل ۲-۲۴- محل اثر سنبه‌نشان

شکل ۲-۲۵- سنبه‌نشان کاری روی خطوط منحنی

شکل ۲-۲۶- مشاهده محل نوک سنبه‌نشان

فعالیت

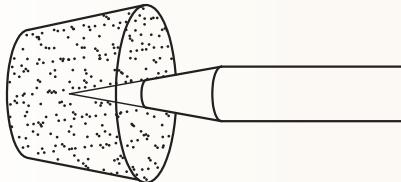
با تشکیل یک گروه دو نفری، یک گونیای مرکب را از انبار تحویل گرفته و زیرنظر هنرآموز محترم عکسی از اجزای آن در حالت‌های مختلف و برای کاربردهای متفاوت تهیه کرده و پیرامون آن گفتگو و نتیجه‌گیری کنید.

اول ایمنی بعد کار

۱- در هنگام ضربه زدن به ته سنبه‌نشان دقت شود تا چکش را روی ته آن، نشانه‌روی کنید.

۲- برای محافظت از سر سوزن خطکش و همچنین جلوگیری از بروز سانحه، بهتر است نوک آن را در چوب پنبه قرار دهید (شکل ۲-۲۶).

شکل ۲-۲۶- محافظت از سر سوزن خطکش

۳- در هنگام استفاده از پرگار دقت شود تا سرهای تیز آن به شما آسیبی نرساند.

۴- وسائل نوک تیز مثل پرگار، سوزن خطکش و ... را در جیب لباس خود قرار ندهید.

۵- از آنجا که کات کبود یک ماده سمی است لذا پس از استفاده از این ماده، دست‌های خود را بشویید.

۶- چنانچه برای رنگ آمیزی سطح قطعه کار از مارژیک صنعتی استفاده می‌کنید صورت خود را به سطح کار نزدیک نکنید.

فعالیت

به چه دلایلی نباید از سنبه‌نشان به جای سوزن خطکش استفاده کرد؟

.....

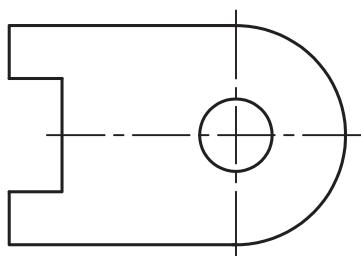
.....

.....

پرسش‌های پایانی

- ۱- وسائل خطکشی را نام ببرید.
- ۲- تفاوت میز خطکشی و صفحه‌صفافی را بیان کنید.
- ۳- هدف از سببه‌نشان کاری روی سطح قطعه کار را بیان کنید.
- ۴- رابطه زاویه سر سببه‌نشان با جنس قطعه کار را بیان کنید.
- ۵- اصول و نکات فنی که در خطکشی باید رعایت کرد را بیان کنید.
- ۶- در مورد خطکشی قطعه کارهای بزرگ که امکان استقرار آن روی صفحه‌صفافی وجود ندارد مطالعه و ارائه روش کرده و نتیجه را به‌طور خلاصه در کلاس برای همکلاسی‌های خود بیان کنید.
- ۷- با چه تغییراتی روی پرگار می‌توان با چرخش 180° درجه، یک دایره کامل رسم کرد.
- ۸- با استفاده از یک نبشی چهار خط موازی و درجهٔ طول روی سطح جانبی استوانه و با فاصلهٔ 90° درجه ترسیم کنید، خطای کار خود را بررسی کرده و برای بهبود آن ارائه روش کنید. تمام مراحل این قسمت را در پایی تابلو برای همکلاسی‌های خود به صورت نظری و عملی شرح دهید.
- ۹- مراحل خطکشی و سببه‌نشان کاری قطعه‌ای مطابق شکل روبه‌رو و به ضخامت ۲ میلی‌متر را برای عملیات اره‌کاری نوشته، سپس روی نقشه قطعه خطکشی و سببه‌نشان کاری را نشان دهید (با توجه به شکل ۲-۲۵).
- ۱۰- نمودار اجرای کار خطکشی و سببه‌نشان کاری برای قطعه پرسش ۹ را رسم کنید.

فعالیت

با یکی از معلمین قدیمی کارگاه در خصوص یک خاطره از عدم رعایت نکات اینمی صحبت کرده و ضمن نوشتتن آن در این قسمت آنرا برای همکلاسی‌های خود در کلاس بازگو کنید.

.....

.....

فصل ۲

فعالیت کارگاهی یک

دستور کار خط کشی و سنبه نشان کاری صفحه اصلی قاب عکس

هدف

خط کشی و علامت گذاری

مشخصات قطعه کار

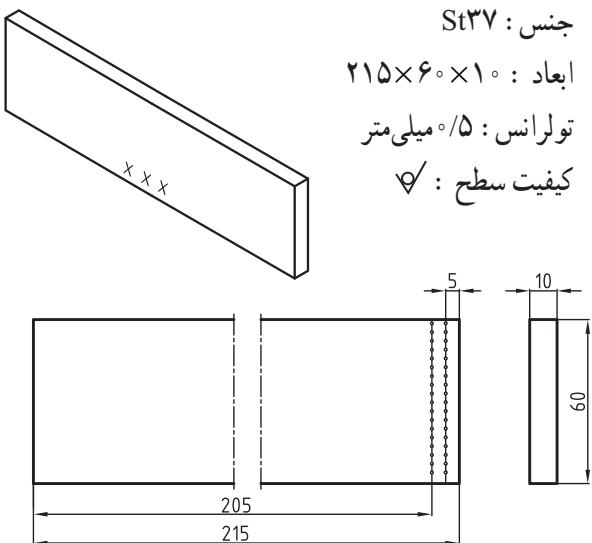
نام : صفحه اصلی قاب عکس

جنس : St37

ابعاد : $215 \times 60 \times 10$

تولرنس : $5/5$ میلی متر

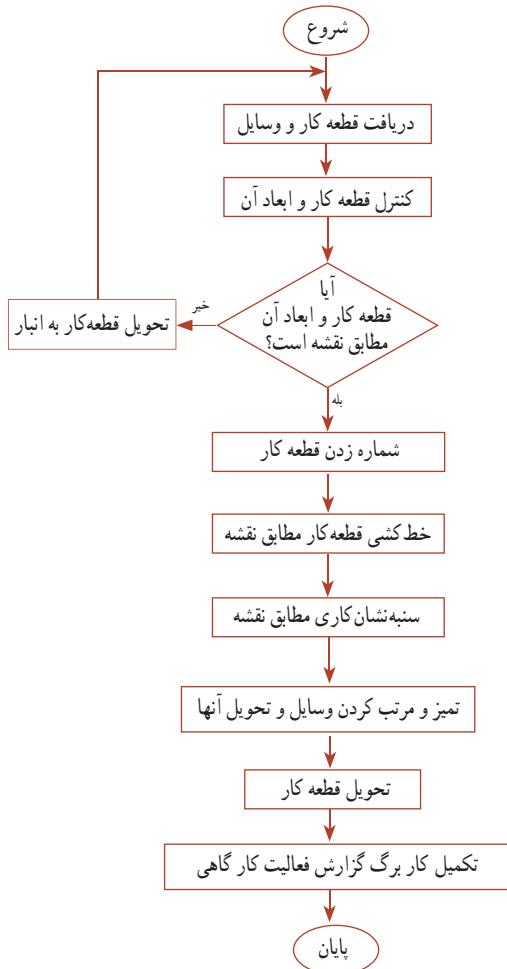
کیفیت سطح : ۷

شکل ۲-۲۷

وسایل و ابزارهای مورد نیاز

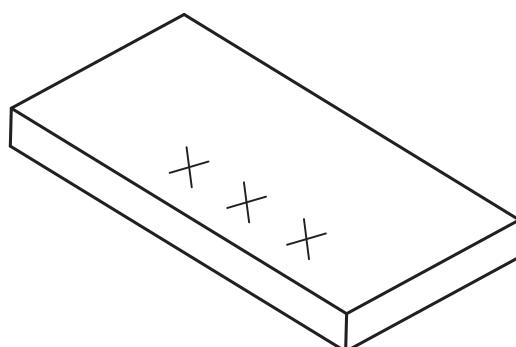
- ۱- صفحه صافی
- ۲- خط کش فلزی تخت 3° سانتی متر
- ۳- سوزن خط کش
- ۴- سنبه اعداد و حروف
- ۵- سنبه نشان
- ۶- چکش
- ۷- گونیای لبه دار
- ۸- دستکش
- ۹- کات کبود یا ماریک صنعتی
- ۱۰- وسایل تمیز کاری

فعالیت کارگاهی یک

دستور کار خط کشی و سنبه نشان کاری صفحه اصلی قاب عکس

مراحل انجام کار

شکل ۲-۲۸

- ۱- صفحه اصلی قاب عکس و وسائل مورد نیاز را تحويل بگیرید.
- ۲- به وسیله خط کش ابعاد قطعه کار را کنترل کرده و در صورت مغایرت با نقشه آن را تعویض کنید.
- ۳- با استفاده از سنبه نشان اعداد و حروف و با نظر هنرآموز محترم قطعه کار را شماره بزنید.
- ۴- صفحه اصلی قاب عکس را به گونه‌ای روی صفحه صافی بگذارید که یکی از سطوح بزرگ آن رو به بالا قرار گیرد (شکل ۲-۲۸).

شکل ۲-۲۹

- ۵- با استفاده از کات کبود یا مارپیچ صنعتی سطح بزرگ قطعه را رنگ آمیزی کنید.
- ۶- به کمک خط کش و گونیا و به فاصله ۵ میلی متر از سمت راست و ۰۵ میلی متر از سمت چپ لبه عرضی سطح قطعه کار جدا کرده و با استفاده از سوزن خط کش دو خط عرضی ترسیم کنید (شکل ۲-۲۹).

فعالیت کارگاهی یک

دستور کار خط کشی و سنبه نشان کاری صفحه اصلی قاب عکس

شکل ۲-۳

۷- با استفاده از سنبه نشان و چکش مسیر خطوط ترسیم شده را به فاصله هر ۵ میلی متر سنبه نشان بزنید به گونه ای که اثر سنبه نشان در روی سطح قطعه کار کاملاً مشخص باشد (شکل ۲-۳).

۸- با استفاده از پارچه تنظیف اثرات رنگ را از روی قطعه باک کنید.

۹- وسائل استفاده شده را مرتب کرده و تحويل دهید.

۱۰- قطعه کار را تحويل دهید.

۱۱- موارد خواسته شده در کاربرگ گزارش فعالیت کارگاهی را پاسخ دهید.

۱۲- به دوستان خود در انجام مراحل بالا کمک کنید.

	کاربرگ گزارش فعالیت کارگاهی خطکشی و سنبه‌نشان کاری صفحه اصلی قاب عکس	فصل دوم فعالیت کارگاهی یک		
نام و نام خانوادگی :				
زمان کل (ساعت)	زمان انجام کار (ساعت)	ساعت پایان	ساعت شروع	تاریخ انجام
				-۱
				-۲

مشاهدات :

.....
 .....
 .....
 .....

مشکلات و علل آن :

.....
 .....
 .....
 .....

روش‌های بهبود :

.....
 .....
 .....
 .....

اگر قرار باشد این فعالیت کارگاهی را دوباره انجام دهید چه مواردی را در آن مورد توجه قرار می‌دهید؟

.....
 .....
 .....
 .....

سایر موارد :

.....
 .....
 .....
 .....

فصل ۲

فعالیت کارگاهی دو

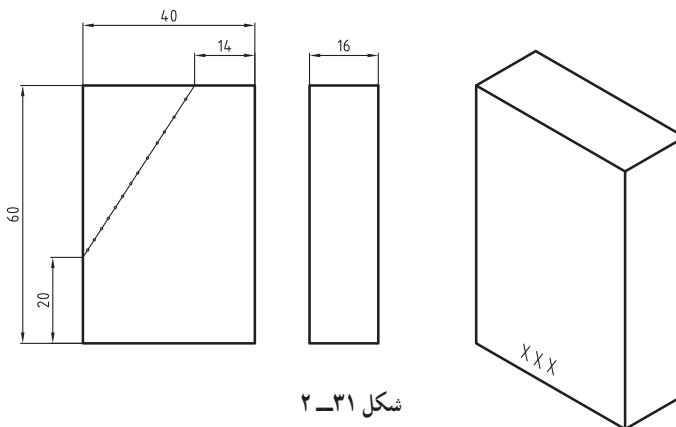
دستور کار خط کشی و سنبه نشان کاری نگهدارنده طلق

هدف

خط کشی و علامت گذاری

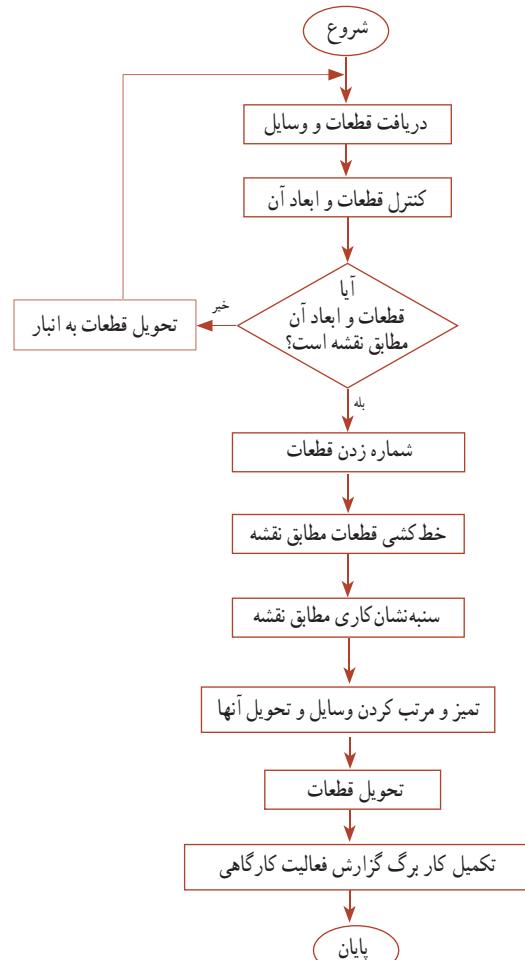
مشخصات قطعه کار

جنس : St37	نام : نگهدارنده طلق
تعداد : ۲ عدد	ابعاد : $60 \times 40 \times 16$
کیفیت سطح : ۷	تولرانس : ± 0.5 میلی متر

وسایل و ابزارهای مورد نیاز

- ۱- صفحه صافی
- ۲- خط کش فلزی تخت 3° سانتی متر
- ۳- جناقی
- ۴- سوزن خط کش
- ۵- سنبه اعداد و حروف
- ۶- سوزن خط کش پایه دار
- ۷- سنبه نشان
- ۸- چکش
- ۹- دستکش
- ۱۰- کات کبود با وسایل جانبی یا مازیک صنعتی
- ۱۱- وسایل تمیز کاری

فعالیت کارگاهی دو

دستور کار خط کشی و سنبه نشان کاری نگهدارنده طلق

شکل ۲-۳۲

مراحل انجام کار

- ۱- دو عدد نگهدارنده طلق را تحويل بگيريد.
- ۲- بهوسيله خط كش ابعاد آنها را كتربل كرده و در صورت مغایرت با نقشه آنها را تعويض كنيد.
- ۳- با استفاده از سنبه نشان اعداد و حروف و با نظر هنرآموز محترم محترم آنها را شماره بزنيد.
- ۴- در صورت نياز قطعات را به کمک هنرآموز محترم پليسه گيري و رنگ زدابي كنيد.
- ۵- يك عدد جناقی انتخاب كرده و روی صفحه صافی قرار داده و قطعه کار را به آن تکيه دهيد.
- ۶- يكى از قطعات نگهدارنده طلق، را از سطح بزرگتر روی صفحه صافی به گونه اى قرار دهيد که سطح $16 \times 6^{\circ}$ ميلي متر آن روی صفحه صافی قرار گرفته و به منشور تکيه دهد. (شکل ۲-۳۲)
- ۷- با استفاده از سوزن کولييس پايدار و به فاصله ۱۴ ميلي متر از صفحه صافی خطوطی را در روی لبه سطح مجاور ترسیم کنيد. (شکل ۲-۳۳)

شکل ۲-۳۳

فعالیت کارگاهی دو

دستور کار خط کشی و سنبه نشان کاری نگهدارنده طلق

شکل ۲-۳۴

شکل ۲-۳۵

۸- قطعه کار را از سطح 40×16 روی صفحه صافی قرار داده و خطوطی در روی لبه سطح مجاور به فاصله 20 میلیمتر از صفحه صافی مشابه مورد قبل ترسیم کنید. (شکل ۲-۳۴)

۹- با استفاده از خطکش فلزی و سوزن خطکش، خط شیب دار قطعه را مطابق شکل ترسیم کنید. (شکل ۲-۳۵)

۱۰- برای منظم شدن و جلوگیری از انحراف جای سنبه نشان، در قسمت دورریز خط موازی دیگری به فاصله 2 میلیمتر رسم کنید.

۱۱- با استفاده از سنبه نشان و چکش مسیر خطوط ترسیم شده در مرحله قبل را به فاصله هر 5 میلیمتر روی چهار سطح مجاور، سنبه نشان زده به گونه ای که اثر سنبه نشان در روی سطح قطعه کار کاملاً مشخص باشد. (شکل ۲-۳۶).

۱۲- عملیات قبل را برای قطعه دیگر نگهدارنده طلق نیز انجام دهید.

۱۳- وسایل استفاده شده را مرتب کرده و تحويل دهید.

۱۴- قطعه کار را تحويل دهید.

۱۵- موارد خواسته شده در کاربرگ گزارش کار فعالیت کارگاهی را پاسخ دهید.

۱۶- به دوستان خود در انجام مراحل بالا کمک کنید.

شکل ۲-۳۶

	کاربرگ گزارش فعالیت کارگاهی خط کشی و سنبه نشان کاری نگهدارنده طلق				فصل دوم فعالیت کارگاهی دو
					نام و نام خانوادگی :
زمان کل (ساعت)	زمان انجام کار (ساعت)	ساعت پایان	ساعت شروع	تاریخ انجام	
					-۱
					-۲

مشاهدات :

.....
.....
.....

مشکلات و علل آن :

.....
.....
.....
.....

روش‌های بهبود :

.....
.....
.....
.....

اگر قرار باشد این فعالیت کارگاهی را دوباره انجام دهید چه مواردی را در آن مورد توجه قرار می‌دهید؟

.....
.....
.....

سایر موارد :

.....
.....
.....

مراحل انجام خطکشی و سنبه‌نشان کاری، برای ایجاد سوراخی مطابق شکل ۲-۳۷ را با رسم شکل برای هر مرحله بنویسید.

